Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komitetui
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui

Kopijos:
Lietuvos Respublikos Prezidentui
Lietuvos Respublikos Seimo nariams
Ukmergės rajono savivaldybės tarybai
Ukmergės rajono merui
Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai
Visuomenei

LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ IR KITŲ VISUOMENINIŲ RGANIZACIJŲ PAREIŠKIMAS

DĖL LR SEIMO ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETO NETEISĖTO VEIKIMO PRIEŠ LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJŲ ATMINIMĄ

2023 m. liepos 5 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komitetas (Seimo ŽTK), teisingiau, jame dirbantys atskiri asmenys, abejotinais savo veiksmais eilinį kartą diskredituoja šią Seimo instituciją.

Šį kartą birželio 24 d. Seimo ŽTK raštu kreipėsi į Ukmergės rajono merą, klausdamas, kokių veiksmų bus imamasi dėl Juozo Krikštaponio paminklinio akmens nukėlimo. Anot, Seimo ŽTK pirmininko Tomo Vytauto Raskevičiaus, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC) prieš keltą metų yra pripažinęs, kad J. Krikštaponis dalyvavo Holokauste. Jo teigimu, LGGRTC yra pateikęs Užsienio reikalų ministerijai ir Ukmergės rajono savivaldybei pažymą, kurioje konstatuojama, kad tas žmogus dalyvavo Holokausto veiksmuose. Esą dėl to T. V. Raskevičius ir kreipėsi į Ukmergės rajono savivaldybę, prašydamas informuoti apie planuojamus priimti sprendimus.

Neabejotina, kad Seimo ŽTK pirmininkui yra žinoma, jog Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio nuostata draudžiama asmenį skelbti kaltu, kol jo kaltumas neįrodytas įstatymo nustatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu. Todėl apkaltinti asmenį, kad šis dalyvavo nusikaltime (holokauste) remiantis vien LGGRTC pažyma, ypač jei miręs asmuo negali apsiginti, yra mažiausiai neatsakinga ir visiškai neleistina Seimo institucijos vadovui, kuris tiesiogiai atsako už žmogaus teisių šalyje priežiūrą.

Atkreipiame dėmesį į teisės aktus, kuriais remiantis Lietuvos Respublika pastatė Ukmergėje paminklą Juozui Krikštaponiui kaip laisvės gynėjui:

1. Lietuvos Respublika pripažino Juozui Krikštaponiui garbingą kario-savanorio vardą 2002 m. spalio 31 d. Lietuvos Respublikos prezidento dekretu Nr. 1965 „Dėl pulkininko laipsnio suteikimo kariams savanoriams“.

2. Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus Juozui Krikštaponiui suteikė po mirties pulkininko laipsnį 2007 m. sausio 5 d. dekretu „Dėl Respublikos Prezidento 2002 m. spalio 31 d. dekreto Nr. 1965 „Dėl pulkininko laipsnio suteikimo kariams savanoriams“ pakeitimo Nr. 1k-849.

3. Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra raštu 2015-01-22 Nr. 17.2-829, jau atmetė LGGRTC kaltinimus Juozui Krikštaponiui **dėl konkrečių objektyvių duomenų nebuvimo.** Mūsų žiniomis, Prokuratūra spręsdama dėl kaltinimų mirusiam asmeniui J. Krikštaponiui kartu vertino abejotinus to meto okupacinio režimo tardytojų fizine ir psichologine prievarta išgautus iš tardomųjų prisipažinimus, dalis kurių yra selektyviai nukreipti prieš mirusį asmenį, tuo tarpu esama ir dokumentų, kurie paneigia mirusio asmens kaltę (jų LGGRTC neakcentuoja). Taigi Šiuo atveju Seimo ŽTK pirmininkas šiurkščiai pažeidžia mirusio žmogaus nekaltumo prezumpciją ir, užuot nurodęs iš naujo viešai tirti apšmeižto Lietuvos laisvės kovų didvyrio biografiją, netiesiogiai reikalauja be teismo pripažinti mirusį J. Krikštaponį dalyvavus itin baisiame nusikaltime žmoniškumui - Holokauste.

Pažymime, kad nei LGGRTC, nei Seimo ŽTK neturi įgaliojimų naikinti paminėtus Lietuvos valstybės teisės aktus - jie yra galiojantys, todėl Seimo ŽTK negali reikalauti Ukmergės rajono merą nukelti partizano Juozo Krikštaponio paminklą, nes toks reikalavimas prieštarauja teisinės valstybės principams ir minėtiems teisės aktams, kurie gali būti panaikinti tik teismo sprendimu įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija – *Romualdas Povilaitis*

Lietuvos žmogaus teisių asociacija – *Vytautas Budnikas*

Lietuvos kultūros kongreso garbės primininkas - *Krescencijus Stoškus*

Lietuvos nacionalinė vartotojų teisų federacija - *Alvita Armanavičienė*

Lietuvai pagražinti draugija - *Juozas Dingelis*

LIETUVOS RESPUBLIKA LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ GYNIMO ASOCIACIJA KAUNO MIESTAS

Nurodytų asmenų pritarimą pareiškimui tvirtinu:

Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacijos pirmininkas *Romualdas Povilaitis*

Tel.: 868843356
romualdas.povilaitis@gmail.com

.